

aquafides

Norma pròpia

de certificació de petjada hídrica

AQF-OP — Material per a Tour Operators

AQUAFIDES

CSRD TOOLKIT

FOR TOUR OPERATORS

Document públic descarregable

Versió 1.1 · emès 15/02/2026

Com resoldre el reporting hídric ESRS E3 de la vostra cadena hotelera amb dades auditades de tercera part

— Document tècnic per a CSO i Compliance Officer —

CONTROL DOCUMENTAL

Document controlat

CODI

AQF-OP-CSRD / 2026

REVISIÓ

v1.1

DATA EMISSIÓ

15/02/2026

ESTAT

VIGENT

PROPERA REVISIÓ

15/02/2027

DRETS D'ÚS

Document públic sota llicència CC BY-ND 4.0. Reproducció lliure amb atribució expressa. No es permeten obres derivades. Aquafides® és marca registrada.

CITACIÓ RECOMANADA

Aquafides (2026). Aquafides CSRD Toolkit for Tour Operators — Material 2 del paquet estratègic tour operators. Aquafides SLU. <https://aquafides.org/operators>

1. Objecte del document

Aquest Toolkit respon a una pregunta concreta que el 2026 ja tenen sobre la taula tots els grans tour operadors europeus: com complir l'obligació CSRD de reportar la petjada hídrica de la seva cadena de proveïdors hotelers amb dades auditades, comparables i defensables davant l'auditor extern.

El document està dissenyat perquè el vostre CSO o el vostre Sustainability Reporting Lead pugui avaluar, en menys d'una hora, si Aquafides és l'eina adequada per resoldre el problema. No és un material de venda; és un material tècnic-regulatori que documenta una possibilitat de solució.

El document s'estructura en sis blocs: el marc regulatori aplicable; el problema de la cadena hotelera sota ESRS E3; com Aquafides cobreix els datapoints exigibles; comparativa específicament hídrica davant d'altres certificacions turístiques existents; model de clàusula contractual per incorporar Aquafides als plecs; i procés recomanat d'adopció.

2. Marc regulatori CSRD aplicable a tour operadors

2.1 Qui està obligat i des de quan

La Directiva CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive, 2022/2464/UE) va entrar en vigor el 5 de gener de 2023 i obliga progressivament a reportar informació de sostenibilitat sota els estàndards europeus ESRS, transposats a l'ordenament jurídic nacional de cada Estat Membre:

- Primera onada (reporting des de 2025 sobre l'exercici 2024): grans empreses d'interès públic amb > 500 empleats ja subjectes a la Non-Financial Reporting Directive (NFRD). En tour operadors: inclou almenys TUI Group, Booking Holdings, DERTOUR Group i equivalents.
- Segona onada (reporting des de 2026 sobre l'exercici 2025): resta de grans empreses segons criteris CSRD (> 250 empleats o > 50 M€ facturació o > 25 M€ balanç). Inclou la major part de tour operadors i bedbanks mitjans i grans.
- Tercera onada (2027/2028): pimes cotitzades i filials rellevants.

2.2 ESRS E3 — Recursos hídrics i marins: què exigeix específicament

ESRS E3 és la norma tècnica que regula el reporting hídric sota CSRD. Exigeix al subjecte reportant:

- IRO-1 — Identificació d'impactes materials, riscos i oportunitats relacionats amb l'aigua, incloent cadena de valor.
- IRO-2 — Doble materialitat (impacte + financera) sobre els assumptes hídrics identificats.
- E3-1 — Polítiques relacionades amb recursos hídrics i marins.
- E3-2 — Accions i recursos relacionats amb assumptes hídrics materials, incloent cadena de valor.
- E3-3 — Objectius quantitatius.
- E3-4 — Datapoints quantitatius: extracció d'aigua per font, abocament per destinació, consum net, extracció i abocament en àrees amb estrès hídric, intensitat i eficiència hídrica.
- E3-5 — Riscos i oportunitats hídrics, descripció narrativa.

2.3 Assegurament limitat i raonable

La CSRD exigeix assegurament limitat en la seva primera fase i assegurament raonable a partir de 2028. Això significa que un auditor extern verifica la informació hídrica reportada. Informació estimada amb factors genèrics sense base verificable és vulnerable; informació derivada de certificacions de tercera part amb metodologia documentada és defensible.

3. El problema específic de la cadena hotelera per al reporting ESRS E3

3.1 La petjada hídrica d'un tour operador és essencialment indirecta

Un tour operador europeu mitjà-gran consumeix directament entre 5.000 i 50.000 m³ d'aigua a l'any a les seves oficines i centres d'operacions. La petjada indirecta atribuïble als hotels que contracta, en canvi, se situa al rang de 5 a 100 milions de m³ a l'any. És a dir: la petjada de la cadena hotelera supera en un a tres ordres de magnitud la pròpia. Qualsevol reporting hídric que es limiti a Abast 1+2 és metodològicament irrellevant a efectes materials.

3.2 Les tres opcions reals que té un tour operador avui

Per reunir la dada hídrica de centenars o milers d'hotels contractats, les opcions realistes són tres:

- Opció A — Estimació amb factors genèrics sectorials: aplicar un factor tipus «L/estada-nit» sectorial al volum de nits contractades. Ràpid, barat, però vulnerable davant l'auditor extern i poc diferencial.
- Opció B — Auditoria hotel a hotel pel mateix tour operador: enviar inspectors, qüestionaris, comptadors. Compleix, però el cost és prohibitiu a escala i la qualitat de la dada heterogènia.
- Opció C — Exigència de certificació de tercera part a l'hotel: l'hotel es certifica amb un auditor independent sota norma reconeguda, i el tour operador rep el certificat i les dades. Millor cost-benefici i millor defensa davant auditor.

3.3 Per què les certificacions turístiques generalistes no resolen l'opció C en l'hídric

Les certificacions turístiques generalistes (GSTC-Recognized standards, Travelife, Green Key, Earth Check, Biosphere) són útils però insuficients per resoldre ESRS E3 específicament:

- La seva cobertura de l'aigua és genèrica (típicament 5-10 % del checklist total) i no produeix els datapoints quantitatius que ESRS E3 exigeix.
- La metodologia de càlcul de la petjada hídrica no és uniforme entre certificacions, cosa que impedeix comparabilitat.
- Habitualment no apliquen factor de conca (AWARE) i, per tant, no permeten complir el datapoint ESRS E3-4 sobre extracció i abocament en àrees amb estrès hídric.
- No produeixen un Pla de Reducció quantitatiu plurianual amb MACC que el tour operador pugui usar per reportar les accions E3-2 de la seva cadena.

Aquafides és complementària a aquestes certificacions turístiques: no les substitueix, les aprofundeix específicament en l'eix de l'aigua.

4. Com Aquafides cobreix els datapoints ESRS E3 exigibles

Aquesta secció és la peça tècnica central del Toolkit. Per cada datapoint ESRS E3, el tour operador troba el document concret de l'expedient Aquafides de l'hotel on està disponible la dada.

Datapoint ESRS E3	Requisit	Document Aquafides que el cobreix
E3 IRO-1	Identificació d'impactes hídrics materials (incloent cadena de valor).	B3 Stakeholders + B4 Materialitat Hídrica Doble.
E3 IRO-2	Aplicació de doble materialitat sobre assumptes hídrics.	B4 Materialitat Hídrica Doble (matriu impacte/financera).
E3-1	Polítiques hídriques escrites i signades per la Direcció.	A1 Política Hídrica Corporativa (signada).
E3-2	Accions específiques i recursos assignats a la gestió hídrica.	E3 Pla de Reducció de Petjada Hídrica v1.0 + F1-F4 Cadena de Subministrament.
E3-3	Objectius quantitatius plurianuals hídrics.	A1 (objectius generals) + E3 (objectius detallats amb termini i mètrica).
E3-4 (53)	Volum total d'aigua extreta (m³/any).	D1 Memòria de Càlcul PH (full extracció).
E3-4 (54-55)	Extracció per font i per àrea amb estrès hídric.	C1 Inventari LDA + C2 Caracterització Conca + D1 desglossament.
E3-4 (56)	Volum total d'aigua abocada i per destinació.	C3 Sankey + D1 (full abocament) + H4 qualitat efluent.
E3-4 (57)	Volum total d'aigua consumida (extreta - abocada).	D1 càlcul PH blava (consum net).
E3-4 (58-59)	Extracció i abocament en àrees amb estrès hídric.	C2 Caracterització Conca + D2 AWARE-ponderada.
E3-4 (60-61)	Intensitat hídrica i eficiència (consum per UF o per €).	D3 Quadre de Ràtios d'Eficiència (KPIs per UF).
E3-5	Riscos i oportunitats hídrics — descripció narrativa.	C2 Conca + E2 Resum Executiu (riscos a Direcció) + L1 IWA.

Resultat per al tour operador

Un hotel certificat Aquafides lliura al tour operador, sense cost addicional, tots els inputs ESRS E3 que el seu informe anual ha de contenir per a l'operació d'aquest hotel. El tour operador agrega aquests inputs hotel a hotel i obté el seu reporting consolidat defensable davant auditor.

5. Cobertura simultània: ISO 14046, AWS, GRI 303, CDP Water

Aquafides està dissenyada com a norma pròpia modular que cobreix simultàniament, sobre un únic expedient, els requisits verificables de les principals normes internacionals hídriques. El tour operador que té en el seu catàleg hotels certificats Aquafides disposa, sense cost addicional, de la informació necessària per a:

- Reporting CSRD ESRS E3 — anteriorment detallat.
- Reporting GRI 303 (2018) — mapping específic K2 disponible.
- Resposta a CDP Water Security — mapping específic via J1 Disclosure.
- Demostració de compliment ISO 14046:2014 — metodologia base de l'expedient.
- Acreditació AWS Standard v2.0 — mòdul M-AWS opcional però compatible amb el nucli.

5.1 Per què importa al tour operador aquesta multicobertura

Els inversors europeus cotitzats utilitzen CDP Water. Les memòries voluntàries de sostenibilitat usen GRI. Les contractacions amb grans corporatius exigeixen ISO 14046. La regulació europea exigeix ESRS. Tradicionalment, satisfer les cinc fonts obligava a duplicar esforços. Aquafides resol les cinc amb un únic expedient, cosa que redueix el cost-coordinació a la seva cadena hotelera (els hotels no han d'enviar cinc respostes diferents a cinc fonts diferents) i al mateix tour operador (rep les dades en un format únic).

6. Comparativa específicament hídrica davant d'altres certificacions turístiques

AquaFides no competeix amb les certificacions turístiques generalistes, les complementa. Aquesta taula compara, exclusivament en la dimensió hídrica, el que cada certificació lliura:

Dimensió hídrica	GSTC Hotel	Travelife	Green Key	Earth Check	AquaFides
Càlcul PH verda/blava/grisa WFN+ISO 14046	No	Parcial	No	Parcial	Sí íntegre
Factor AWARE per conca	No	No	No	No	Sí
Sub-metering operatiu exigit	Recomanat	Recomanat	Sí	Recomanat	Obligatori 5 blocs a 2028
Pla de Reducció amb MACC	No	No	Parcial	Parcial	Sí
Mapping datapoints ESRS E3	No	No	No	No	Sí complet
Mapping GRI 303	Parcial	Parcial	No	Parcial	Sí complet
Mapping CDP Water	No	No	No	Parcial	Sí
Separació assessor/auditor obligatòria	No formal	No formal	No formal	No formal	Sí obligatòria (Annex IV)
Pàgina pública verificable QR	Parcial	Sí	Sí	Sí	Sí amb metadades auditades

La conclusió tècnica és directa: les certificacions turístiques generalistes són útils per a sostenibilitat global de l'establiment, però cap cobreix simultàniament els datapoints ESRS E3 obligatoris per al reporting CSRD del tour operador. AquaFides és, avui, l'única norma que ho fa de forma íntegra i certificada.

7. Model de clàusula contractual hotel — tour operador

La forma operativa d'incorporar Aquafides al procés de contractació hotelera del tour operador és mitjançant clàusula tipus. El text següent és un model adaptable a la pràctica jurídica de cada tour operador:

Cláusula tipo / Model clause / Clause type / Musterklausel / Clàusula tipus

L'hotel proveïdor reconeix la creixent exigència del client final i del marc regulatori europeu (CSRD, ESRS E3) en matèria de gestió sostenible de l'aigua, i es compromet a obtenir, en el termini màxim de [12/24/36] mesos des de la signatura del present contracte, una certificació de petjada hídrica de tercera part que cobreixi els datapoints obligatoris d'ESRS E3, ISO 14046:2014 i, opcionalment, AWS Standard v2.0. Es considera certificació de referència el Protocol Aquafides v3.2 emès per Aquafides.org, sense excloure certificacions equivalents degudament acreditades. Durant la vigència del contracte, l'hotel proveïdor es compromet a facilitar al tour operador, amb periodicitat anual, el seu informe tècnic verificat i la seva declaració pública de petjada hídrica de l'exercici anterior, així com els seus avenços quantitativs respecte al Pla de Reducció de Petjada Hídrica vigent.

Variant reforçada (Fase Elegibilitat, any 4+): «L'obtenció i el manteniment de la certificació Aquafides (o equivalent acreditat) és condició d'elegibilitat per a la contractació en aquest segment (hotels 4-5, hotels destacats, hotels en conques amb estrès hídric). L'incompliment sostingut podrà donar lloc a la no renovació contractual amb un preavís raonable.»*

8. Procés recomanat d'adopció per part del tour operador

Procés en cinc passos dissenyat perquè un tour operador europeu adopti Aquafides a la seva cadena hotelera de forma esglaonada, amb cost de coordinació baix i resultats mesurables des del primer any:

1. Decisió interna (mes 1-2): l'equip CSO + Compres Hoteleres + Comunicació valida la incorporació d'Aquafides com a criteri. Es signa decisió formal i s'assigna un Coordinador Aquafides Client dins de l'organització.
2. Fase Reconeixement (mes 3-12): s'incorpora Aquafides com a criteri de valoració positiva als processos de contractació. Els hotels certificats guanyen punts. Comunicació a la xarxa d'hotels proveïdors anunciant el canvi.
3. Programa Pilot (mes 6-18): selecció de 5-10 hotels proveïdors estratègics disposats a iniciar el procés Aquafides en condicions preferents (descompte + acompanyament). Tour operador i Aquafides cosignen la iniciativa.
4. Fase Preferència (mes 12-24): després del pilot, s'eleva Aquafides a criteri preferent. Clàusula tipus en renovacions contractuals amb termini d'adopció.
5. Fase Elegibilitat (mes 24+): en segments crítics (hotels premium, conques estressades), Aquafides s'exigeix com a condició de contractació. El tour operador comunica aquest canvi amb 12-18 mesos d'antelació a la seva xarxa.

8.1 Recursos que necessita el tour operador per arrencar

- Coordinador Aquafides Client dins de l'organització (CSO o equivalent, 20% del seu temps durant 12 mesos).
- Text de clàusula incorporada a contractes model.
- Comunicació inicial a la xarxa d'hotels proveïdors (Aquafides facilita esborrany i materials).
- Sense cost addicional d'auditoria hotel a hotel: el cost l'assumeix l'hotel certificat, no el tour operador.

8.2 Resultats esperats Any 1

- Aquafides incorporat com a criteri als plecs.
- Programa pilot amb 5-10 hotels europeus llançat.
- Primera informació hídrica auditada disponible per a reporting CSRD.
- Comunicació de la iniciativa a clients finals i a mercats.
- Posicionament com a tour operador pioner en transparència hídrica europea.

9. Contacte tècnic Aquafides

Per a avaluació tècnica del Protocol, accés a casos demostratius del sector hotelier mediterrani, programació de reunió amb CSO i disseny de programa pilot:

Aquafides.org · Departament Tour Operadors

Marco Antonio Oltra Cámara · CEO

marco@aquafides.org

operadores@aquafides.org · canal específic tour operadors

aquafides.org/operators

Aquafides SLU · Andorra la Vella (matriu)

Aqua Fides SL · Espanya (delegació operativa)

Annex — Glossari ràpid

CSRD	Corporate Sustainability Reporting Directive (Directiva 2022/2464/UE).
ESRS	European Sustainability Reporting Standards (Reglament Delegat 2023/2772).
ESRS E3	Norma tècnica ESRS sobre Recursos hídrics i marins.
AWARE	Available WAter REmaining — factor de caracterització per conca (ISO 14046).

WFN	Water Footprint Network — metodologia base del càlcul de petjada hídrica.
GSTC	Global Sustainable Tourism Council — entitat mundial gatekeeper de certificacions turístiques.
MACC	Marginal Abatement Cost Curve — corba de cost marginal de l'estalvi hídric.
UF	Unitat funcional (estada-nit, hoste-dia, etc.).
IRO	Impact, Risk, Opportunity — terminologia ESRS per a identificació material.
Spread Effect	Doctrina específica Aquafides per a Cadenes de Subministrament (no aplica a hotels SP, sí al mateix tour operador en el seu perfil CS).

HISTÒRIC DE VERSIONS

Rev.	Data	Descripció del canvi	Estat
v1.1	15/02/2026	Emissió inicial del Toolkit tècnic ESRS E3.	VIGENT

CONTACTE

Per a consultes tècniques sobre el contingut del Toolkit i sol·licitud de reunió amb CSO: operadores@aquafides.org